

Správa
pre zasadnutie Obecného zastupiteľstva v Kvačanoch
dňa 12. 12. 2023

K bodu programu : **Odborné stanovisko kontrolórky obce k návrhu rozpočtu obce Kvačany na rok 2024**

Predkladá: PhDr. Marcela Jašková, kontrolórka obce

Materiál obsahuje : 1) Návrh na uznesenie
2) Stanovisko

Podpis predkladateľa :

Počet strán : 8

V Kvačanoch, dňa: 03.12.2023

Návrh na uznesenie Obecného zastupiteľstva v Kvačanoch dňa 12. 12. 2023

K bodu programu : **Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky obce k návrhu rozpočtu obce Kvačany na rok 2024**

Obecné zastupiteľstvo v Kvačanoch:

I. berie na vedomie :

Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky obce k návrhu rozpočtu obce Kvačany na rok 2024

Odborné stanovisko Hlavnej kontrolórky Obce Kvačany k návrhu rozpočtu Obce Kvačany na rok 2024 a roky 2025-2026

V súlade so zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 18 f, odsek 1, písmeno c) a v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení som vypracovala odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce Kvačany na rok 2024 a návrhu viacročného rozpočtu na roky 2025-2026 ktoré predkladám pred jeho schválením Obecnému zastupiteľstvu obce Kvačany.

A. Východiská spracovania odborného stanoviska

Odborné stanovisko som spracovala na základe predloženého návrhu rozpočtu obce na rok 2024 a roky 2025-2026.

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Predložený návrh rozpočtu obce Kvačany je spracovaný v súlade s nasledovnými zákonmi: so zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákonom č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmu územnej samospráve, zákonom č.582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, zákonom č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p a Ústavným zákonom č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení účinnom od 1.1.2015, všetko v znení neskorších predpisov.

Predložený návrh rozpočtu obce Kvačany je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami obce Kvačany, internými predpismi a uzneseniami obecného zastupiteľstva: VZN 5/2015 v zmysle dodatku č.1 a dodatku č. 2 a dodatku č.3 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady.

1.2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh rozpočtu bol v súlade s § 9 ods. 2 Zák. 369/1990 Zb. zverejnený v zákonom stanovenej lehote a to najmenej 15 dní pred jeho schválením obecným zastupiteľstvom v plnom znení na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026 číslo MF/008193/2023-411, ktorá je vydaná v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Subjekty verejnej správy používajú na zostavenie návrhu svojho rozpočtu rozpočtovú klasifikáciu schválenú opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky 3 z 8. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších predpisov, ktorého aktuálne znenie je uvedené na webovom sídle ministerstva financií. Štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy sa použije v zmysle vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG). Výdavky na roky 2023 až 2025 sa rozpisú do najnižšej úrovne tejto klasifikácie.

Pri tvorbe tohto rozpočtu bola uplatnená zákonná povinnosť miest a obcí zostavovať rozpočet na trojročné obdobie. Navrhovaný rozpočet na nasledujúce roky (2025-2026) v rámci jednotlivých finančných ukazovateľov má orientačný charakter.

B. Východiská tvorby návrhu rozpočtu

Východiskom pre tvorbu návrhu rozpočtu bol vývoj hospodárenia obce v minulých rokoch, skutočné výsledky hospodárenia obce v roku 2022, očakávané výsledky v roku 2023, predpokladané rozpočtové určenie výnosu dane z príjmov územnej samosprávy na rok 2024 a potreby pre správnu a efektívnu činnosť obce v roku 2024 a rokoch 2025-2026.

C. Tvorba návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok - rok 2024,
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2025,
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) - rok 2026.

Viacročný rozpočet je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Navrhovaný viacročný rozpočet na roky 2024 – 2026 sa v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vnútorne člení na:

- a) **bežný rozpočet**, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- b) **kapitálový rozpočet**, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c) **finančné operácie**.

Obec nezostavuje rozpočet v programovej štruktúre.

D. Základná charakteristika návrhu rozpočtu

Rozpočet obce spolu za bežnú, kapitálovú oblasť a finančné operácie je zostavený ako vyrovnaný:

- údaje v € -

Návrh rozpočtu 2024	Orientačný rozpočet 2025	Orientačný rozpočet 2026
1 126 827	1 094 600	1 095 600
1 126 827	1 094 600	1 095 600
0	0	0

Bežný a kapitálový rozpočet 2024 (vrátane zapojenia rozpočtu základnej školy) je zostavený ako schodkový vo výške -11 517,00 €. Finančné operácie sú rozpočtované ako prebytkové vo výške 11 517,00 €, pričom z bežného a kapitálového schodkového rozpočtu po započítaní prebytku finančných operácií je výsledkom vyrovnaný rozpočet vo výške 0 €.

Na rozpočet obce ja naviazaný i rozpočet rozpočtovej organizácie obce – základnej školy. Vlastné príjmy ZŠ sú pre rok 2024 plánované vo výške 80 500,00 €, výdavky vo výške 770 159,00 €, rozdiel -689 659,00 €, je krytý z prebytku bežného rozpočtu obce.

Skladba rozpočtu obce Kvačany na rok 2024 – 2026 je nasledovná:

A) BEŽNÝ ROZPOČET							
Ukazovateľ obec	Dosiahnutý rozpočet 2021	Dosiahnutý rozpočet 2022	Schválený rozpočet 2023	Očakávaná skutočnosť 2023	Návrh rozpočtu 2024	Orientačný rozpočet 2025	Orientačný rozpočet 2026
Príjmy	1 072 590,30	1 273 277,95	1 053 760,00	1 205 520,00	1 021 060,00	1 014 100,00	1 015 100,00
Výdavky	236 116,64	305 078,37	345 606,00	331 288,00	330 998,00	331 998,00	332 998,00
Rozdiel	836 473,66	968 199,58	708 154,00	874 232,00	690 062,00	682 102,00	682 102,00
Základná škola	Dosiahnutý rozpočet 2021	Dosiahnutý rozpočet 2022	Schválený rozpočet 2023	Očakávaná skutočnosť 2023	Návrh rozpočtu 2024	Orientačný rozpočet 2025	Orientačný rozpočet 2026
Príjmy	139 344,85	135 338,80	119 720,00	119 720,00	80 500,00	80 500,00	80 500,00
Výdavky	828 061,04	974 468,80	863 314,00	897 303,00	770 159,00	744 892,00	744 892,00
Rozdiel	-688 716,19	-839 130,00	-743 594,00	-777 583,00	-689 659,00	-664 392,00	-664 392,00
Obec + ZŠ	Dosiahnutý rozpočet 2021	Dosiahnutý rozpočet 2022	Schválený rozpočet 2023	Očakávaná skutočnosť 2023	Návrh rozpočtu 2024	Orientačný rozpočet 2025	Orientačný rozpočet 2026
Príjmy	1 211 935,15	1 408 616,75	1 173 480,00	1 325 240,00	1 101 560,00	1 094 600,00	1 095 600,00
Výdavky	1 064 177,68	1 279 547,17	1 208 920,00	1 228 591,00	1 101 157,00	1 076 890,00	1 077 890,00
Rozdiel	147 757,47	129 069,58	-35 440,00	96 649,00	403,00	17 710,00	17 710,00
B) KAPITÁLOVÝ ROZPOČET							
Ukazovateľ	Dosiahnutý rozpočet 2021	Dosiahnutý rozpočet 2022	Schválený rozpočet 2023	Očakávaná skutočnosť 2023	Návrh rozpočtu 2024	Orientačný rozpočet 2025	Orientačný rozpočet 2026
Príjmy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výdavky	101 217,62	89 555,11	13 434,00	13 434,00	11 920,00	3 960,00	3 960,00
Rozdiel	-101 217,62	-89 555,11	-13 434,00	-13 434,00	-11 920,00	-3 960,00	-3 960,00
ROZPOČET OBCE + ZŠ BEZ FO (bežný + kapitálový)							
Ukazovateľ	Dosiahnutý rozpočet 2021	Dosiahnutý rozpočet 2022	Schválený rozpočet 2023	Očakávaná skutočnosť 2023	Návrh rozpočtu 2024	Orientačný rozpočet 2025	Orientačný rozpočet 2026
Príjmy	1 211 935,15	1 408 616,75	1 173 480,00	1 325 240,00	1 101 560,00	1 094 600,00	1 095 600,00
Výdavky	1 165 395,30	1 369 102,28	1 222 354,00	1 242 025,00	1 113 077,00	1 080 850,00	1 081 850,00
Rozdiel	46 539,85	39 514,47	-48 874,00	83 215,00	-11 517,00	13 750,00	13 750,00
C) ROZPOČET FINANČNÝCH OPERÁCIÍ							
Ukazovateľ	Dosiahnutý rozpočet 2021	Dosiahnutý rozpočet 2022	Schválený rozpočet 2023	Očakávaná skutočnosť 2023	Návrh rozpočtu 2024	Orientačný rozpočet 2025	Orientačný rozpočet 2026
Príjmy	120 260,32	144 411,05	120 162,00	118 522,34	25 267,00	0,00	0,00
Výdavky	13 209,06	13 343,39	13 500,00	13 750,00	13 750,00	13 750,00	13 750,00
Rozdiel	107 051,26	131 067,66	106 662,00	104 772,34	11 517,00	-13 750,00	-13 750,00
D) CELKOVÝ ROZPOČET OBCE							
Ukazovateľ	Dosiahnutý rozpočet 2021	Dosiahnutý rozpočet 2022	Schválený rozpočet 2023	Očakávaná skutočnosť 2023	Návrh rozpočtu 2024	Orientačný rozpočet 2025	Orientačný rozpočet 2026
Príjmy	1 332 195,47	1 553 027,80	1 293 642,00	1 443 762,34	1 126 827,00	1 094 600,00	1 095 600,00
Výdavky	1 178 604,36	1 382 445,67	1 235 854,00	1 255 775,00	1 126 827,00	1 094 600,00	1 095 600,00
Rozdiel	153 591,11	170 582,13	57 788,00	187 987,34	0,00	0,00	0,00

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách v platnom znení ukladá dodržiavanie pravidiel na prijímanie návratných zdrojov financovania. Tieto návratné zdroje financovania sa môžu prijať, ak celková suma dlhu obce neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka bez prijatých grantov a transferov. Vo vzťahu k očakávaným bežným príjmom v roku 2023 sú najvyššie rámce nasledovné:

Prepočet prípustnej výšky celkovej sumy dlhu obce k 31.12.2023

Pri prekročení optimálnej sumy dlhu (50 - 58%) je obec povinná prijať opatrenia na jej zníženie a oznámiť túto skutočnosť ministerstvu financií. Pri dosiahnutí hraničnej sumy (58 - 60%) je obec povinná vykonať také zmeny rozpočtu, ktoré zabezpečia jeho vyrovnanosť a schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet. Výnimky, kedy je možné dosiahnuť schodok (pri poskytnutí prostriedkov z eurofondov) upravuje zákon. Ak je hraničná suma vyššia ako 60%, obci je udelená pokuta vypočítaná podľa zákona. Rovnako hlavný kontrolór, ktorý má povinnosť preverovať prijatie návratných zdrojov financovania, pri prekročení hraničnej sumy oznamuje túto skutočnosť ministerstvu financií.

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na **zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie**, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí aj, ak obec vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

Načerpaný municipálny úver s očakávaným zostatkom k 31. 12. 2023 vo výške 0 € sa týka predfinancovania nenávratného finančného príspevku z PPA, ktorý sa nezapočítava do dlhovej sumy obce (obec môže takýto úver čerpať najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou a PPA).

Obec Kvačany k 31. 12 2023 eviduje 1 úver s nasledovným očakávaným nesplateným zostatkom:

Univerzálny (Splácanie tuzemskej istiny ŠFRB) (stav k 31. 12. 2023 € 224 986,45)

Očakávané bežné príjmy (BP) v roku 2023: 1 205 520,00 €
Maximálna prípustná výška dlhu **60%** z BP 2023 (viazaná na opatrenia): 723 312,00 €
Optimálna výška dlhu **50%** z BP 2023 (bez opatrení): 602 760,00 €
Očakávané bežné príjmy (BP2) v roku 2023: 412 850,00 €
bez prijatých grantov a transferov 792 670,00 €
Maximálna prípustná výška ročných splátok (splátky +úroky) **25%** z BP2 2023: 103 212,50 €

Očakávaný zostatok komerčných úverov k 31.12.2024:209 127,49 €

Očakávané splátky vrátane príslušenstva (úroku) k 31.12.2024 € 15 858,96

(úroky 2 379,62 €, splátky 13 479,34 €, celkom 15 858,96 €)

Návratná finančná výpomoc (stav k 31. 12. 2023 € 0,00)

Očakávaný zostatok finančných výpomoci k 31.12.2024:0,00 €

Očakávané splátky vrátane príslušenstva (úroku) k 31.12.2024 € 0,00

(úroky – bezúročná, splátky 0,00 € splatnosť od roku 2024, celkom 0,00 €)

Očakávaný zostatok úverov v roku 2023 je vo výške 224 986,45 eur, načerpanie nových úverov v roku 2024 nie je plánované splácanie úverov vo výške 13 479,34 eur, plus úroky. Zostatok úverov k 31. 12. 2024 je očakávaný vo výške 209 127,49 eur. Výška splátok úverov plus úroky dosiahnu sumu 15 858,96 eur. Uvedené kontrolované sumy sú pod optimálnou prípustnou percentuálnou výškou voči bežným a upraveným bežným príjmom predchádzajúceho roka.

Vyjadrenie k návratnej finančnej výpomoci, ktorá uznesením vlády SR v roku 2023 zanikla:

Rok 2020, 2021 a čiastočne aj 2022 zásadným spôsobom negatívne ovplyvnila hospodárenie a celkovú finančnú situáciu samosprávy pandémie spôsobená ochorením COVID-19, a to predovšetkým znížením príjmov, zapríčinené výpadkom dane z príjmov fyzických osôb. V súvislosti s negatívnym vývojom hospodárenia miest a obcí a vyšších územných celkov v roku 2020 a 2021 ovplyvneným predovšetkým pandemiou ochorenia COVID-19 mala vláda Slovenskej republiky záujem kompenzovať výpadok príjmov subjektom územnej samosprávy a verejnej správy. Reagujúc na výrazný pokles výberu dane z príjmov fyzických osôb za rok 2020 v nadväznosti na schválené uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 494 z 12. augusta 2020 boli mestám a obciam poskytované bezúročné návratné finančné výpomoci na výkon ich samosprávnych pôsobností. Návratná finančná výpomoc (ďalej len „NFV“) bola poskytnutá na základe žiadosti obce maximálne do výšky výpadku dane z príjmov fyzických osôb za rok 2020 podľa prognózy Ministerstva financií Slovenskej republiky z júna 2020.

Obec Kvačany v roku 2020 využila túto možnosť získania bezúročných financií, a požiadala a následne prijala návratnú finančnú výpomoc vo výške 15 780,00 eur.

Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 459 z 13. septembra 2023 k návrhu na zníženie štátnych finančných aktív v správe Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej ako „uznesenie č. 459/2023“) bolo schválené zníženie štátnych finančných aktív v obciach a mestách, ktoré boli poskytnuté ako návratná finančná výpomoc (ďalej ako „NFV“) obciam a vyšším územným celkom na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 494 z 12. augusta 2020 k návrhu na poskytnutie návratných finančných výpomocí obciam a vyšším územným celkom na kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 (ďalej ako „uznesenie č. 494/2020“). **Podľa ustanovenia § 13 písm. g) zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon o pohľadávkach štátu“) pohľadávka štátu zaniká na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu, ak ide o pohľadávku štátu z poskytnutých NFV, úverov a pôžičiek.**

Obec a vyšší územný celok (ďalej len „dlžník“) zodpovedá za to, že prijatím návratnej finančnej výpomoci nebudú prekročené limity dlhu a dlhovej služby dlžníka vyplývajúce z § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, t. j. dlh dlžníka neprekročí 50 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku dlžníkovi z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, o prostriedky poskytnuté z Európskej únie a o iné prostriedky zo zahraničia alebo o prostriedky získané na základe osobitného predpisu. NFV nemožno použiť na úhradu záväzkov po lehote splatnosti. NFV nemožno poskytnúť obci v ozdravnom režime alebo nútenej správe. Odpustenie jednotlivých splátok návratnej finančnej výpomoci, ktoré je dlžník povinný splácať veriteľovi, je možné len na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky podľa § 13 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Predložený rozpočet Obce Kvačany na rok 2024 a roky 2025 – 2026 poskytuje poslancom Obecného zastupiteľstva dostatočné informácie pre rozhodovanie pri jeho schvaľovaní, resp. pre vyváženú úpravu na príslušných položkách.

Záver

Predložený návrh rozpočtu Obce Kvačany na rok 2024 odporúčam obecnému zastupiteľstvu schváliť ako vyrovnaný v úhrnej výške príjmov 1 126 827 €, výdavkov 1 126 827 €. Návrh rozpočtov na roky 2025 - 2026 odporúčam zobrať na vedomie.